

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.THG.0.15.00.04-010.06- 48800
Konu : Denetimli serbestlik tedbirleri
uygulanan kişilerin tedavileri

22 ARALIK 2009

..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

GENELGE
2009/82

İlgi : 15/02/2006 tarih ve B.10.0.THG.0.15.00.04-010.06-2713 (2006/19) sayılı genelgemiz.

İlgi Genelgemiz ile haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmasına karar verilen ve madde bağımlılığı tedavisi için denetimli serbestlik ve yardım merkezi şubeleri/büroları tarafından sağlık kurumlarına sevk edilen kişiler hakkında yürütülecek işlemler duyurulmuştur.

Madde bağımlılarının tedavi edilerek topluma kazandırılmaları için yeni bir yaklaşımı ortaya koyan denetimli serbestlik tedbiri uygulamaları 2006 yılı itibariyle uygulamaya girmiş ve ilerleyen yıllarda madde bağımlılığı tanı ve tedavisine talepte olumlu bir artışa sebebiyet vermiştir.

Toplum sağlığının korunması ve iyileştirilmesi kapsamında yürütülen çalışmalarda, uyarıcı ve uyuşturucu madde kullanımının önlenmesi ile bağımlıların tedavisi ve topluma kazandırılmaları açısından gelinen nokta umut verici olmakla beraber henüz istenilen seviyeye gelememiştir.

Haklarında denetimli serbestlik tedbiri kararı verilen madde kullanıcı/bağımlısı olanlara sağlanan sağlık hizmetleri genel olarak değerlendirildiğinde çeşitli düzeylerde sorun ve sıkıntıların yaşandığı tespit edilmiştir.

Özellikle laboratuvar yetersizliği gerekçe gösterilerek hastaların devlet hastanesi bünyesinde tıbbi değerlendirilmesi yapılmadan doğrudan madde bağımlılığı tedavi merkezlerine sevk edilmesi ile ülke genelinde benzer vakalara farklı sağlık birimlerince farklı süreleri içeren değişik tedavi yaklaşımlarının uygulanması önemli sorunlar olarak ortaya çıkmıştır. Bireysel düzeyde mahrumiyet yaratması, idari ve hukuki anlamda dosya takibi ile sonlandırmada karışıklıklara yol açması ve henüz sayı ve sığıları (kapasite) istenilen noktaya gelememiş madde bağımlılığı tedavi merkezlerinin çalışmalarını da olumsuz etkilemesi sebebiyle konu hakkında yeni düzenleme yapılması zorunlu hale gelmiştir.

Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şubeleri/büroları tarafından sağlık kurumlarına sevk edilen vakalara yapılacak işlemler Madde Bağımlılığı Tedavi Usulleri Bilim Komisyonunca ve nihai olarak Bakanlığımızca değerlendirilmiştir. Buna göre;

Söz konusu vakalar, öncelikli olarak ikamet ettikleri bölgede -bünyesinde ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı ile psikolog bulunan- devlet hastanelerine müracaat edecekler ve işlemleri de "Denetimli Serbestlik Tedbiri Kararı Verilen Madde Kullanıcılarının/Bağımlılarının Sağlık Kurumlarına Müracaatlarında Yapılacak İşlemler" başlıklı EK 1 forma göre tamamlanacaktır.

Denetimli serbestlik tedbiri uygulamaları kapsamında Devlet hastanelerine sevk edilen vakalar, 10-15 günlük aralıklarla klinik ve laboratuvar bulgularıyla değerlendirildikten sonra, haklarında EK 2 yazı örneği doldurularak Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri Şube Müdürlüğüne/Bürolarına gönderilecektir.

Yapılan ilk değerlendirme sonrasında, altı haftalık "Denetimli Serbestlik Tedbiri Madde Bağımlılığı Programı"na alınanlar ile şiddetli kesilme belirtisi, tedavi için madde bağımlılığı tedavi merkezine veya madde bağımlılığı tedavi merkezlerinin içinde olduğu hastane kapalı psikiyatri servislerine ileri tetkik ve tedavi için sevk edilenlere EK 3-a form doldurulacaktır.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.THG.0.15.00.04-010.06- 48800

Hastane bünyesinde oluşturulacak “Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulamaları Klasörüne” takılacak olan bu form (EK 3-a-b) üzerinden hasta takibi ve istatistikî değerlendirmeler yapılacaktır.

Altı haftalık uygulama sonunda kişinin programa uyumu ile ileri merkezde tedavisinin gerekli olup olmadığı hususlarında EK 3-b deki form üzerinden değerlendirme yapıp Ek 4 deki yazı örneğinin ilgili bölümü işaretlenerek Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri Şube Müdürlüğüne gönderilmek suretiyle kişiye ait işlemler sonlandırılacaktır.

Hastane bünyesindeki işlemleri sonlandırılan vakalara ait istatistikî bilgileri tamamlanıp, EK 3-a formu, aylık olarak Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

Ayrıca, klinik muayene ve değerlendirmelerde gerekli görülecek idrar numuneleri, belirlenen bir hemşire denetiminde ve yardımcı personel gözetiminde EK 5 formu da doldurulmak suretiyle, başhekimlikçe uygun görülen bir tuvalette alınıp, tahlil işlemlerinin yapılması ve sonuçlarının saklanması gerekmektedir.

Başvuranlara uygulanacak olan altı haftalık “Denetimli Serbestlik Tedbiri Madde Bağımlılığı Programı”na ilişkin konu başlıkları EK 6 formda belirlenmiştir. Söz konusu program süreklilik arz edeceğinden hastaların hastaneye başvurdukları dönemde yürütülen programa dâhil olmaları gerekmektedir.

Yukarıdaki düzenlemelerin ivedilikle uygulamaya konulmasını teminen iliniz dâhilindeki sağlık kurumlarının bilgilendirilmesi ve uygulamaların takip edilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

E K L E R :

EK 1- [Denetimli Serbestlik Tedbiri Kararı Verilen Madde Kullanıcılarının/ Bağımlıların Sağlık Kurumlarına Müracaatlarında Yapılacak İşlemler](#)

EK 2- [Yazı örneği](#)

EK 3a- Türkiye’de Madde Kullanıcılarında Tedavi Bildirim Sistemi

EK 3b- Denetimli Serbestlik Bağımlılık Programı Değerlendirme Formu

EK 4- [Yazı Örneği](#)

EK 5- [Denetimli Serbestlik Kapsamında Gözetim Altında İdrar Örneği Toplama Formu](#)

EK 6- [Altı Haftalık Denetimli Serbestlik Bağımlılık Programı](#)

DAĞITIM :

GEREĞİ :

81 İl Valiliğine